

Колесник М.К., Смих К.Э. Состояние предприятий машиностроения в Украине и возможные пути выхода из кризиса с помощью стратегии интеграции.

Исследовано состояние предприятий машиностроительной отрасли в 2004-2007 гг., в частности, проанализированы объем реализованной промышленной продукции, импорт и экспорт этой продукции, финансовые результаты от обычной деятельности до налогообложения машиностроительных предприятий. Описаны преимущества и этапы проведения стратегии интеграции для выхода из кризиса анализируемых предприятий. Также предлагается перечень предприятий машиностроения западных областей Украины, которые могут войти в состав интеграционного объединения.

Ключевые слова: машиностроение, состояние предприятий, кризис, стратегия, стратегия интеграции, интеграционное объединение.

Kolisnyk M.K., Smikh K.E. Condition of Machine-Building Enterprises in Ukraine and Possible Ways Out of Crisis by Strategy of Integration.

Condition of enterprises in machine-building branch in 2004-2007, in particular amount of marketed industrial products, import and export of this products, financial results from usual activity before taxation of machine-building enterprises has been studied. Advantages and stages of the integration strategy for getting out of crisis of analyzed enterprises have been described. A list of machine building enterprises of the western areas of the Ukraine, which can be included into integrated association, has been offered.

Key words: machine-building, condition of enterprises, crisis, strategy, strategy of integration, integration association.

Надійшло 21.11.2008 р.

УДК 6334.716:[338.45:621]

Н.Я. Петришин

Система стратегічних показників діяльності машинобудівних підприємств

Охарактеризовано сучасний стан вітчизняного машинобудування та проблематику підприємств галузі. Розглянуто основні показники діяльності машинобудівних підприємств. Сформовано та обґрунтовано систему стратегічних показників діяльності машинобудівних підприємств за проєкціями Нортон-Каплана.

Ключові слова: стратегічний показник, ефективність, стратегічне планування, машинобудівне підприємство.

Успішне функціонування в сучасних ринкових умовах вимагає від підприємств ведення жорсткої конкурентної боротьби, гнучкого реагування на доволі неоднозначні зміни ситуації як на ринках, так і в галузях, де функціонують підприємства. Успіх підприємств залежить від їх здатності змінювати структуру свого бізнесу, впроваджувати нові зразки продукції у своє виробництво, займатися раціональним та цільовим інвестуванням, тобто від можливості сучасних підприємств пристосовуватися до постійних змін у мінливому середовищі їх функціонування. Всі вищенаведені умови і є проблематикою комплексної стратегії підприємства, на формування якої спрямоване стратегічне планування [1, с. 4].

Згідно із статистичними даними обсяг продукції машинобудування на внутрішньому ринку перевищує 10 млрд., а на зовнішньому становить близько 5 млрд. грн. Це – лише 15% загального обсягу промислової продукції, що значно менше, ніж у розвинених державах (понад 30%). Однією з причин такого стану речей є необґрунтовано широка присутність на внутрішньому ринку закордонних виробників.

© Н.Я. Петришин, 2008.

На сьогодні обсяг імпорту продукції машинобудування у понад 1,5 разу перевищує обсяг її експорту. Темпи збільшення обсягу імпорту продукції машинобудування також значно перевищують темпи збільшення її експорту – відповідно 25 і 12%. Лише значне підвищення рівня конкурентоспроможності продукції галузі машинобудування дасть змогу забезпечити потреби в ній внутрішнього ринку в обсязі близько 4,7–5,1 млрд. грн., а зовнішнього – 12–14 млрд. грн. [2].

Робота з розроблення стратегій підприємства (маркетингової, виробничої, фінансової, інвестиційної та ін.) передбачає формування системи показників, які охоплюють різні функціональні сфери діяльності підприємства та характеризують його ефективність. При цьому слід наголосити і на важливості оцінювання ефективності самого стратегічного планування, яке здійснюється на підприємстві.

Проблеми систем показників діяльності підприємств торкаються у своїх працях ряд вітчизняних та зарубіжних науковців. Слід відзначити наукові роботи Ф. Бутинця, Н. Горицької, В. Гриньової, В. Івлева, О. Канцурова, Р. Каплана, В. Коюди, О. Кузьміна, О. Мельник, О. Муқан, Д. Нортон, В. Осипова, С. Покропівного, Т. Попової, Л. Федулової та інших авторів [3-13]. Особлива увага в публікаціях за цією тематикою відводиться питанням сутності, складу та структури систем показників діяльності підприємств.

Огляд публікацій [1; 3-13] вказує на обмеженість розкриття проблеми системи стратегічних показників діяльності машинобудівних підприємств, за порівнянням планових та фактичних значень яких можна було б здійснювати оцінювання ефективності самого стратегічного планування. Автори розглядають лише окремі показники діяльності, які мають загальний характер для всіх видів підприємств. Мало уваги приділяється проблемам формування системи стратегічних показників, які найбільше відповідають специфіці та сучасному стану машинобудівної галузі й, відповідно, за якими має здійснюватися планування діяльності машинобудівних підприємств.

Результати огляду та вивчення літературних джерел [1; 3-13] за проблемою визначили мету статті – формування та обґрунтування системи стратегічних індикаторів діяльності машинобудівних підприємств.

В умовах сьогодення підприємства вітчизняного машинобудування стикнулися із низкою таких проблем, як недосконалість механізмів середньо – та довгострокового кредитування виробників і споживачів продукції, високі ставки кредитування; неефективність механізму часткової компенсації вартості складної техніки та фінансового лізингу; недостатня розвиненість інфраструктури ринку; невідповідність галузі та структурування підприємств умовам вільної конкуренції на внутрішньому та зовнішньому ринках; застарілість основних фондів; низький кадровий потенціал тощо [2].

Здійснюючи стратегічне планування діяльності машинобудівних підприємств, фахівці з планування мають зосередитися на показниках, які є важливими саме для підприємств машинобудівної галузі, відображають її проблематику і спрямовані на вирішення гострих проблем, а не мають загальний універсальний характер. Пропонується формувати такий перелік стратегічних показників діяльності машинобудівних підприємств за проєкціями Нортон-Каплана: фінанси, споживачі, бізнес-операції, навчання і розвиток.

Збалансована система показників Нортон-Каплана має ряд переваг. Вона включає цільові показники, які охоплюють усі важливі сфери діяльності підприємства, такі як фінанси, ринок, виробництво та інновації. Між усіма групами цих показників існують причинно-наслідкові зв'язки. Система включає 20-25 індикаторів, що є орієнтирами для управління підприємством [6; 8; 12].

У таблиці 1 подано перелік стратегічних показників діяльності машинобудівних підприємств за проєкціями Нортон-Каплана, при цьому кожен із запропонованих стратегічних показників відіграє певну роль у діяльності підприємства.

Таблиця 1

Пропонований перелік стратегічних показників діяльності машинобудівних підприємств за проєкціями Нортон-Каплана*

Проекції	Індикатори	Формули для розрахунку	Нормативні значення	Змістові наповнення
Фінанси	1. Прибуток P (грн.)	$P = Q - C$, де Q – валовий дохід; C – повна собівартість.	Збільшення	Відображає мету підприємницької діяльності, приймається за основний показник її результативності (ефективності)
	2. Рентабельність активів R_a (%)	$R_a = \frac{P}{A} \times 100$, де P – прибуток; A – активи.	> 0 (збільшення)	Характеризує ефективність використання активів підприємства. Показує величину чистого прибутку, яка припадає на 1 грн. активів.
	3. Коефіцієнт загальної ліквідності K_l	$K_l = \frac{A_p}{Z_p}$, де P – поточні активи; Z_p – поточні зобов'язання.	0,2-0,35 та більше	Дас оцінку ліквідності активів, показуючи скільки гривень поточних активів підприємства має припадати на одну гривню поточних зобов'язань
	4. Фінансова стійкість K_f	$K_f = \frac{K_v}{(Z_d + Z_p)}$, де K_v – власний капітал; Z_d – довгострокові зобов'язання; Z_p – поточні зобов'язання.	> 1	Характеризує співвідношення власних та позикових коштів і залежність підприємства від зовнішніх фінансових джерел
	5. Коефіцієнт економічної ефективності (прибутковості) капітальних витрат E_p	$E_p = \frac{\Delta P}{K_i}$, де ΔP – приріст прибутку; K_i – капітальні вкладення.	Збільшення	Показує, наскільки економічно вигідними були здійснені капітальні витрати підприємства

Продовження табл. 1

Проекції	Індикатори	Формули для розрахунку	Нормативні значення	Змістові наповнення
Споживачі	6	Ринкова частка підприємства J	Збільшення	Характеризує величину частки продажу певного товару підприємства на конкретному ринку стосовно сумарного обсягу продажу цього товару усіма учасниками ринку
	7.	Темпи приросту продаж T	Збільшення	Характеризує приріст продажів продукції підприємства
	8.	Інтегральний показник конкурентоспроможності I_k	Якщо $I_k < 1$, то оцінюваний товар неконкурентоспроможний порівняно з базою оцінювання; якщо $I_k > 1$, то він перевершує базовий зразок; якщо ж $I_k = 1$, – виробу є рівноцінні.	Характеризує конкурентоспроможність продукції, враховуючи індекси цін та якості

Продовження табл. 1

Проекції	Індикатори	Формули для розрахунку	Нормативні значення	Змістові наповнення
Бізнес-операції	9. Економічний ефект від рекламування I (грн.)	$E = \left(\frac{t_d * n_t}{100} \right) - (V_r + V_d)$ <p>де t_d – додатковий товарообіг під впливом реклами; n_t – торговельна надбавка на товар, % до ціни реалізації; V_r – витрати на рекламу; V_d – додаткові витрати, пов'язані із приростом товарообігу.</p>	Збільшення	Відображає економічний ефект, який отримує підприємство від проведення рекламування
	10. Фондовіддача F_v	$F_v = \frac{V_p}{F_k}$ <p>де V_p – вартість виробленої продукції за звітний рік; F_k – балансова вартість основних засобів на кінець звітного періоду.</p>	Збільшення	Найбільш повно характеризує ефективність використання основних засобів
	11. Трудомісткість продукції M_t (год.)	$M_t = T_v + T_p + T_o + T_y = T_t + T_o + T_y = T_{vt} + T_y$ <p>де T_v – витрати праці основних робітників (відрядників); T_p – витрати праці основних робітників (погодинників); T_o – технологічна трудомісткість;</p>	Зменшення	Зворотний показник соціально-економічної продуктивності діяльності підприємства. Виражає величину затрат праці на виробництво продукції.

Продовження табл. 1

Проекції	Індикатори	Формули для розрахунку	Нормативні значення	Змістові наповнення
Бізнес-операції		T_j – трудомісткість обслуговування виробництва; $T_{ч}$ – виробнича трудомісткість; T_y – трудомісткість управління виробництвом.		
	12. Матеріально-місткість продукції M_m	$M_m = \frac{M}{N}$, де M – матеріальні витрати; N – чистий дохід від реалізації.	Зменшення	Характеризує величину матеріальних витрат на виробництво одиниці продукції
	13. Фондомісткість M_f	$M_f = \frac{A}{N}$, де A – амортизація; N – чистий дохід від реалізації.	Зменшення	Характеризує забезпеченість підприємства основними виробничими фондами
	14. Коефіцієнт оновлення основних засобів K_n	$K_n = \frac{O_{fv}}{O_{fb}}$, де O_{fv} – вартість введення основних виробничих фондів; O_{fb} – вартість основних виробничих фондів за балансом (або їх середньорічна вартість).	Збільшення	Характеризує інтенсивність оновлення основних засобів. Показує частку введених нових основних засобів у загальній вартості основних засобів.

Продовження табл. 1

Проекції	Індикатори	Формули для розрахунку	Нормативні значення	Змістові наповнення
Навчання і розвиток	15. Продуктивність праці W (грн.)	$W = \frac{Q}{N}$ <p>де Q – дохід (виручка) від реалізації продукції; N – середньоспискова чисельність персоналу.</p>	Збільшення	Узагальнюючий показник оцінювання ефективності використання трудових ресурсів. Виражають через виробіток на одного працівника.
	16. Коефіцієнт відповідності кваліфікації робітників ступеню складності виконуваних ними робіт K_{vk}	$K_{vk} = \frac{k_{kv}}{r_{rc}}$ <p>де k_{kv} – середній тарифний розряд робітників; r_{rc} – середній тарифний розряд робіт.</p>	Збільшення	Відображає кваліфікаційну відповідність робітників підприємства
	17. Коефіцієнт плінності кадрів K_{pl}	$K_{pl} = \frac{n_{zv}}{n_o}$ <p>де n_{zv} – чисельність звільнених за рік працівників поза планом (за власним бажанням, за іншими причинами, не пов'язаними з виробництвом); n_o – середньооблікова чисельність персоналу.</p>	Зменшення	Характеризує рух персоналу на підприємстві

Продовження табл. 1

Проекції	Індикатори	Формули для розрахунку	Нормативні значення	Змістові наповнення
	18. Витрати за напрямками інноваційної діяльності підприємства V_t (грн.)	$V_t = v_d + v_l + v_{pr} + v_k + v_{mr} + v_{in}$ <p>де v_d – дослідження та розробки; v_l – придбання нових технологій; v_{pr} – виробниче проектування; v_k – придбання основних фондів і капітальні витрати на впровадження інновацій; v_{mr} – маркетинг і реклама; v_{in} – інші витрати.</p>	Збільшення	Відображає фінансові витрати на інноваційну діяльність підприємства

* Особисті розробки автора.

Гальмівним фактором для вітчизняного машинобудування є висока вартість кредитних ресурсів, яка сягає 18-20% річних. Через те, що середня рентабельність галузі становить близько 10%, користуватися кредитними ресурсами можуть лише окремі підприємства. Саме це і зумовлює незначні обсяги інвестування, а також відсутність оборотних коштів, що в результаті призводить до часткового використання можливостей для розвитку, породжуючи низьку конкурентоспроможність та високу кредиторську заборгованість. До системи стратегічних фінансових індикаторів діяльності машинобудівних підприємств пропонується включити такі показники: прибуток, рентабельність активів, коефіцієнт загальної ліквідності, фінансову стійкість, коефіцієнт економічної ефективності (прибутковості) капітальних витрат.

Загальновідомий той факт, що існуючі в галузі машинобудування виробничі потужності морально і фізично застаріли (70% обладнання експлуатується понад 15 років, використовуються ресурсоємні технології) і не спроможні забезпечити необхідний обсяг виробництва. Переважна більшість підприємств потребує масштабної реконструкції і суттєвого технічного переоснащення з метою створення максимально сприятливих умов для виробництва продукції з високими конкурентоспроможними техніко-економічними показниками та якісними характеристиками. Така істотна невідповідність виробничих потужностей підприємств потребам ринку призводить до їх фінансової неефективності [2]. Усе вищенаведене вказує на важливість планування для машинобудівних підприємств таких показників, як коефіцієнт оновлення основних засобів, фондovіддача, фондомісткість, трудомісткість та матеріаломісткість продукції.

Відповідно до Державної програми з розвитку машинобудування на 2006-2011 роки, яка спрямована на забезпечення споживачів сучасною високоефективною продукцією машинобудування вітчизняного виробництва, в результаті посилення інвестиційної активності та вживання заходів щодо підвищення конкурентоспроможності продукції машинобудування, слід очікувати збільшення обсягу такої продукції до 38-42 млрд. грн. при середніх річних темпах збільшення обсягу її виробництва на рівні не менш як 18-20% [2]. До системи стратегічних індикаторів пропонується включити інтегральний показник конкурентоспроможності, показник економічного ефекту від рекламування, а також показники ринкової частки підприємства та темпів приросту продажів, які характеризують досягнення підприємств на ринках збуту своєї продукції і певною мірою попит на неї, її конкурентоспроможність, а отже, – її конкурентні переваги самого підприємства.

Слід зазначити, що для машинобудівних підприємств загострилася і кадрова проблема. Стосовно переліку професій, пов'язаних із створенням і застосуванням комп'ютеризованих виробництв, упровадженням високих технологій, ця проблема потребує особливою уваги. Важливими стратегічними індикаторами у цій сфері є продуктивність праці, коефіцієнт відповідності кваліфікації робітників ступеню складності виконуваних ними робіт тощо.

Інноваційна активність машинобудівної галузі промисловості на сьогодні є недостатньою. Лише близько 14% вітчизняних машинобудівних підприємств здійснюють інноваційну діяльність, незважаючи на присутність порівняно великої кількості наукових і конструкторських організацій. Однією з основних причин низької інноваційної активності галузі є недостатнє фінансування. Згідно із статистичними даними за 2005 р. витрати на розроблення інновацій становили лише 148 млн. грн., у т. ч. з Державного бюджету – 7,8 млн. грн. (6% фактичного загального обсягу витрат на інновації) [2].

В умовах сьогодення майбутнє та успішний сталий розвиток будь-якого підприємства значною мірою залежать від результативності та ефективності його інноваційної діяльності (використання новітніх технологій виробництва, проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, впровадження зовнішніх

Таблиця 2

Стратегічні показники діяльності машинобудівних підприємств за проєкціями Нортон-Каплана*

Показники	Підприємства		
	ВАТ «Самбірський приладобудівний завод «Омега»	ВАТ «Вовчанський агрегатний завод»	ВАТ «Теплогорський завод гідро- устаткування»
1. Прибуток (чистий), тис. грн.	76,50	8155,50	-3
2. Рентабельність активів, %	1,67	15,62	-
3. Коефіцієнт загальної (абсолютної) ліквідності	1,93	4,99	15,81
4. Фінансова стійкість	1,30	6,50	38,40
5. Коефіцієнт економічної ефективності (прибутковості) капітальних витрат	2,67	3,12	0
6. Ринкова частка підприємства	0,09	0,26	0,04
7. Темпи приросту продажів	0,36	0,61	3,63
8. Інтегральний показник конкурентоспроможності	0,93	1	0,18
9. Економічний ефект від рекламування, тис. грн.	89,50	480	0
10. Фондовіддача	5,13	4,28	0,25
11. Трудомісткість, год.	0,016	0,017	0,11
12. Матеріаломісткість	0,25	0,37	0,38
13. Фондомісткість	0,03	0,029	0,22
14. Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,0057	0,0038	0
15. Продуктивність праці, тис. грн.	64,51	60,79	90,60
16. Коефіцієнт відповідності кваліфікації робітників ступеню складності виконуваних ними робіт	1,05	1,25	1
17. Коефіцієнт плинності кадрів	0,019	0,028	6,57
18. Витрати за напрямом інноваційної діяльності підприємства, тис. грн.	56,73	589	0

* Складено та розраховано на підставі регулярної інформації про діяльність машинобудівних підприємств, що висвітлено на сайті: <http://www.stockmarket.gov.ua>.

та власного виробництва промислових розробок й інших науково-технічних досягнень). У зв'язку з цим важлива увага має приділятися плануванню витрат за напрямками інноваційної діяльності підприємства.

У таблиці 2 розраховано та подано стратегічні показники діяльності трьох вітчизняних машинобудівних підприємств за проєкціями Нортон-Каплана. Як видно з даних таблиці, одне підприємство – ВАТ «Теплогорський завод гідроустаткування», є збитковим.

ВАТ «Вовчанський агрегатний завод» характеризується високою прибутковістю, достатнім рівнем економічної ефективності капітальних витрат, значними витратами за напрямками інноваційної діяльності підприємства, ефективною кадровою політикою, про що свідчать коефіцієнти плинності кадрів та відповідності кваліфікації робітників ступеню складності виконуваних ними робіт.

ВАТ «Самбірський приладобудівний завод «Омега» за рівнем своїх стратегічних показників діяльності дещо поступається вищезгаданому підприємству. Проте, варто відзначити, що показники ВАТ «Омега» за всіма проєкціями (фінансами, споживачами, бізнес-операціями, навчанням і розвитком) мають позитивний характер і задовільний рівень.

Збиткове ВАТ «Теплогорський завод гідроустаткування» характеризується нульовими: коефіцієнтом економічної ефективності (прибутковості) капітальних витрат, економічним ефектом від рекламування, витратами за напрямками інноваційної діяльності підприємства, а також надзвичайно високим рівнем плинності кадрів. Величина ринкової частки підприємства та інтегральний показник конкурентоспроможності – незадовільні.

На підставі опрацьованого за темою матеріалу охарактеризовано сучасний стан вітчизняного машинобудування та проблематику підприємств галузі. У процесі дослідження розглянуто основні показники діяльності машинобудівних підприємств. Запропоновано перелік стратегічних показників діяльності машинобудівних підприємств за проєкціями Нортон-Каплана: фінансами, споживачами, бізнес-операціями, навчанням і розвитком. До проєкції «фінанси» включено індикатори: прибуток, рентабельність активів, коефіцієнт загальної ліквідності, фінансова стійкість, коефіцієнт економічної ефективності (прибутковості) капітальних витрат. Такі показники, як ринкова частка підприємства, темпи приросту продажів, інтегральний показник конкурентоспроможності, економічний ефект від рекламування, представляють проєкцію «споживачі». До проєкції «бізнес-операції» віднесено такі стратегічні показники, як фондівдача, трудомісткість та матеріаломісткість продукції, фондомісткість, коефіцієнт оновлення основних засобів. Проєкцію «навчання і розвиток» представляють показники: продуктивність праці, коефіцієнт відповідності кваліфікації робітників ступеню складності виконуваних ними робіт, коефіцієнт плинності кадрів, витрати за напрямками інноваційної діяльності підприємства.

Подальші дослідження за проблемою варто проводити в напрямку розроблення системи показників ефективності стратегічного планування вітчизняних машинобудівних підприємств та формування методичних рекомендацій щодо використання цієї системи в аналітичних цілях.

Список використаних джерел

1. Ковтун О.І. Стратегія підприємства: [навч. посібник] / О.І. Ковтун. – [3-тє вид., оновлене і доповнене]. – Львів: Новий світ – 2000, 2007. – 324 с.
2. Постанова про затвердження Державної програми розвитку машинобудування на 2006-2011 роки / Кабінет Міністрів України, від 18 квітня 2006 р. №516: [http:// www.rada.gov.ua.ru/](http://www.rada.gov.ua.ru/)

3. Горицкая Н. Комплексный финансовый анализ деятельности предприятия / Н. Горицкая // Справочник экономиста. – 2006. – №6. – С. 66-72.
4. Гриньова В.М. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / В.М. Гриньова, В.О. Коюда. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання-Прес, 2004. – 424 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
5. Економічний аналіз: [навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит»] / за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ПП «Рута», 2003. – 680 с.
6. Ивлев В. Balanced ScoreCard – альтернативные модели [Электронный ресурс] / В. Ивлев, Т. Попова: <http://www.balancedscorecard.ru/bsc878/html>.
7. Канцуров О.О. Удосконалення методології оцінки ефективності управління підприємствами державного сектора економіки / О.О. Канцуров, О.С. Білоусова // Фінанси України. – 2006. – №9. – С. 143-151.
8. Каплан Роберт С. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Роберт С. Каплан., Дэвид П. Нортон; [пер. с англ.]. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2003. – 304 с.
9. Корпоративні структури в національній інноваційній системі України: [монографія] / за ред. Л.І. Федулової. – К.: Вид-во УкрІНТЕІ, 2007. – 812 с.
10. Кузьмін О.Є. Індикатори діяльності підприємства: європейський вектор / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Фінансово-економічні системи: трансформація та євроінтеграція (Зб. наук. праць) / НАН України. Інститут регіональних досліджень. – Львів, 2007. – Вип. 1 (63). – С. 475-483.
11. Кузьмін О.Є. Оцінювання ефективності системи корпоративного управління / О.Є. Кузьмін, О.В. Муқан // Теоретичні та прикладні засади питання економіки: Зб. наук. праць / за ред. Єханурова Ю.І., Шегди А.В. Вип. 9. – К.: Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2006. – С. 89-95.
12. Мельник О.Г. Система показників оцінювання діяльності підприємства: сутність, аналіз та умови застосування / О.Г. Мельник // Логістика. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – Львів: Вид-во НУ «ЛП», 2007. – №.580 – С. 274-282.
13. Осипов В.І. Економіка підприємства: [підручник] / В.І. Осипов. – Одеса: Маяк, 2005. – 724 с.: 12 л. іл.

Петришин Н.Я. Система стратегических показателей деятельности машиностроительных предприятий.

Охарактеризовано нынешнее состояние отечественного машиностроения и проблематику предприятий отрасли. Рассмотрены основные показатели деятельности машиностроительных предприятий. Разработана и обоснована система стратегических показателей деятельности машиностроительных предприятий за проекциями Нортон-Каплана.

Ключевые слова: стратегический показатель, эффективность, стратегическое планирование, машиностроительное предприятие.

Petryshyn N.Ya. The System of Strategic Indices of Machine-Building Enterprises Activity.

The modern condition of native machine-building and problems of enterprises of the branch has been described. Basic performance of machine-building enterprises indices has been considered, the system of strategic performance of machine-building enterprises indices in accordance with the projections of Norton-Kaplan have been formed and grounded.

Key words: strategic indice, effectiveness, strategic planning, machine-building enterprise.

Надійшло 30.09.2008 р.